

PROLOQUIUM

A D

LECTOREM.

RÆFATIONUM usus, in Librorum editionibus, non omnibus probatur, utpotè quæ Lectori in altum properanti remoram injicere videantur, & Genium rem ipsam cominùs videre gestiens retinaculis importunis præpediant. Cui etenim bono, inquit, Tabellæ publicè propositæ velum obducere, & præsentem voluptatem avidis præripere oculis jamjam ad illam contemplandam ardentibus? vel esurientem atque mensæ assidentem longiore discursu convivam destinere, qua scilicet arte, quibusvè condimentis edulia parata sint, quasi aures priùs quàm os & venter, saturandæ sint? At verò cæteri, quibus sanior residet sententia, quamvis prolixiora Lectorem fatigantia Prolegomena explodant, non tamen recusant ea quæ brevem totius Operis synopsis exhibent tanquam in speculo, ut hac ratione mens imbuta primis rei differendæ rudimentis, faciliori negotio intentionem Authoris percipiat, & delicatiori oblectatione singularum totius Operis partium pulchritudinem intueatur.

Quare operæ pretium duxi compendiarium hujus Tractatus delineationem in limine præponere, duabus distincti partibus, quarum prior agit de Officialibus Reipublicæ Hispanorum, sive utriusque Castellæ in genere: posterior verò Prætores, seu Judices Ordinarios Civitatum & Oppidorum tam Regiæ Coronæ, quàm privatorum Toparcharum in specie considerat.

Amplissima quidem materia est juxtà ac utilissima, siquidem in omni Republica benè constituta, Magistratum institutio principem locum sibi facilè vindicat, sine quorum autoritate, prudentia, & diligentia stare minimè potest; ut quemadmodum exercitus sine Imperatore ab hostibus nullo negotio debellatur ac dissi-

patur, & navis sine gubernaculo evidentissimis subjacet naufragii periculis, non abfimili quoque ratione Civilis Societas non nisi sapientissimorum Officialium consilio & potestate consistit, neque tranquilla pace frui poterit, nisi præsideant qui totam rem civilem publicam & privatam sapientiâ suâ componant & gubernent. Omnia tamen, quæ ad hunc Tractatum revocari possent non congero; sed ut mei moris est, selectiora & utiliora ad proxim forenses, necnon politicam exhibeo, quæ nimirum observanda veniant in electione Officialium, ut digniores semper præferantur omnîsque ambitioni via præcludatur; ut legitime electi confirmentur à Principe, vel Baronibus, quorum jurisdictioni subsunt; ut confirmati munus sibi impositum subeant, etiam invitati, ac diligenter persolvant; ut præficiendi requisitis qualitatibus ornentur; ut debito loco sedeant; & incedant absque confusione & tumultu, meritisque donentur salariis; qua ratione creentur Officia, retineantur, extinguantur, vel amittantur; aliâque quamplurima scitu digna, ac specialia, quæ sequens Capitulum utriusque Partis syllabus summo digito commodius indicabit.

Quæ omnia legum Civilium & Pontificiarum autoritatibus, appositis etiam quibusdam sacræ Scripturæ locis, Historiarum monumentis, & eruditissimorum Jurisperitorum decisionibus ac sententiis exornantur, ut non modò Dicasterium seu forum judiciale profitentibus necessaria, sed & cujusvis status seu ordinis hominibus utilia non minùs quàm jucunda fore videantur. Hoc tamen Lectorem monitum velim, ut errata, quæ hac tempestate vix evitari possunt in Typis, judicio suo suppleat & emendet, & quæ Authori jure imputari non debent, benigna æquitate ferat & ignoscat.